

Nalunaarut naatsorsuutillu 2008

NALUNAARUT NAATSORSUUTILLU 2008

ASSILIISUT
DELUXUS STUDIO
NUKISSIORFIIT

ILUSILERSUINEQ
NUKISSIORFIIT

NAQINNEQARFIA
NAQITAT A/S

IMAI

- 3 Nukissiorfiit naatsumik
- 4 Innaallagisserinermut Oqartussat
- 5 Aqutsisut oqaaseqaataat
- 6 Kukkunersiuisut attuumassuteqanngitsut nalunaarutaat
- 8 Aqutsineq aaqqissuussaanerlu
- 11 Suliffeqarfiup ineriartortuarnera
- 12 Nukissiornerup avatangiisinut ajoqusiinngitsup ineriartortuarnissaa qitiutinneqarpoq
- 14 Pingaarnertut suliassat
- 18 Ukiumut angusamut oqaaseqaatit
- 19 Siunissamut angorusutat
- 20 Naatsorsueriaaseq atorneqartoq
- 22 Angusanut naatsorsuusiatic
- 23 Angusanut naleqqatigiisitsineq
- 25 Aningaasanik kaaviiartitsineq
- 26 Ukiumut naatsorsuutininut nassuiaatit

NUKISSIORFIIT NAATSUMIK

Nukissiorfiit tassaavoq nunatsinni suliffeqarfiit anner-saasa ilaat, innaallagissamik, imermik kiassarnermillu inuiaqatigiinnut tunisassiornermik pilersuinermillu pingaarnerpaatut suliaqartoq. Tamanna sinerissami immikkoortortaqaarfanni 14-usuni, illoqarfanni 17-ini nunaqarfanni 54-init isumagineqartarput. Qaanaami Ittoqqortoormiunilu immikkoortortaqaarfiit nukissiuute-qarnermut suliassat saniatigut kommunerisami aamma innaallagissalerisoqarfiupput.

Suliffeqarfiup aqutsisoqarfia allaffissorneralu Nuummi qullersaqarfimmi ingerlanneqarpoq. Nunatsinni Innaalla-gisserinermut Oqartussat Nukissiorfiit aamma akisussaaf-figaat, Innaallagisserinermut Oqartussat innaallagissap atortuinik ajunngitsumik ikkussuineq suliassaasa ilagaat. Innaallagisserinermut Oqartussaqarfik Nukissiorfiup pisor-taata ataani inissisimavoq.

Siunertaq

Nukissiorfiit pingaarnertut siunertaraa innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pilersuineq. Inuiaqatigiit ani-ngaasaqarnerannut aammalu avatangiisimut pitsaaner-paamik taamalu uuliamik atuinermik annikinnerusumik nukimmik pilersuineq suliassatut anguniagaraarput.

Oqariartuuterput unaavoq: "Innaallagissamik imermik kiassarnermillu kikkunnut tamanut pilersuinitsigut, inu-iaqatigiinnut suli ineriartortuartunut tunngaviuvugut".

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut ullutsinni malinnaasunut tunngaviummata patajaatsumik pilersuineq akisussaas-suseqarnerlu qitiutinneqarput. Taamaatumik eqaatsumik patajaatsumillu pilersuinissamut tunngaviliisumik sulif-feqarfik sillimmartaarnissamut najoqqutassiorsimavoq.

Ingerlatsinermi pilersaarusiordermi makku qitiupput:

- Nukimmik atuinerup millisarnissaa
- Patajaatsumik pilersuinissaq
- Tunisassioriaatsip pilersuinerullu pisariillisartuar-nissaat
- Tunisassioriaatsinik minguinnerusunik angunia-gaqarneq

Piginnittuuneq tunuliaqutaqarnerlu

Namminersornerullutik Oqartussat ataani Nukissiorfiit suliffeqarfiuvoq namminersortitaq, ukiumullu naatsor-suutit Nunatta karsiata ukiumoortumik naatsorsuutaan-nut ilaallutik. Nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaat nr. 14, 6. november 1997-meersoq naa-pertorlugu suliffeqarfik ingerlatsisussaataavoq. Nukis-siorfiit januaarip aallaqqaataaniit 2008 Attaveqarnermut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfiup ataani inissisi-malerpoq.

NUKISSIORFIUP TUNISASSIORNIKKUT SAMMISAI

ILLOQARFINNI

Innaallagissiorneq siammarterinerlu

Ergup nuinga atorlugu nukissiorfiit	3
Kiassaateqarfiit	10
Innaallagissiorfiit	6
Sillimmatit innaallagissiorfiit	6
Innaallagissiorfiit ajutoornissamut sillimmatit	10
Atuilluarnerit nalaani innaallagissiorfiit	3
Inaallagissiorfiit sill. containerit/angallattakkat	15
Innaallagissiorfiit katillugit	53

Sakkukillisaaviit

Sakkukillisaaviit	292
Kiassarnermik pilersuiffiit	
Kiassaateqarfiit uuliatortut	36
Kiassaateqarfiit innaallagissamoortut 10 kV (Nuuk)	3
Kiassaateqarfiit innaallagissamoortut (Nuuk)	1
Kiassaateqarfiit katillugit	40
Imermik pilersuineq	
Imeqarfiit	20

NUNAQARFINNI

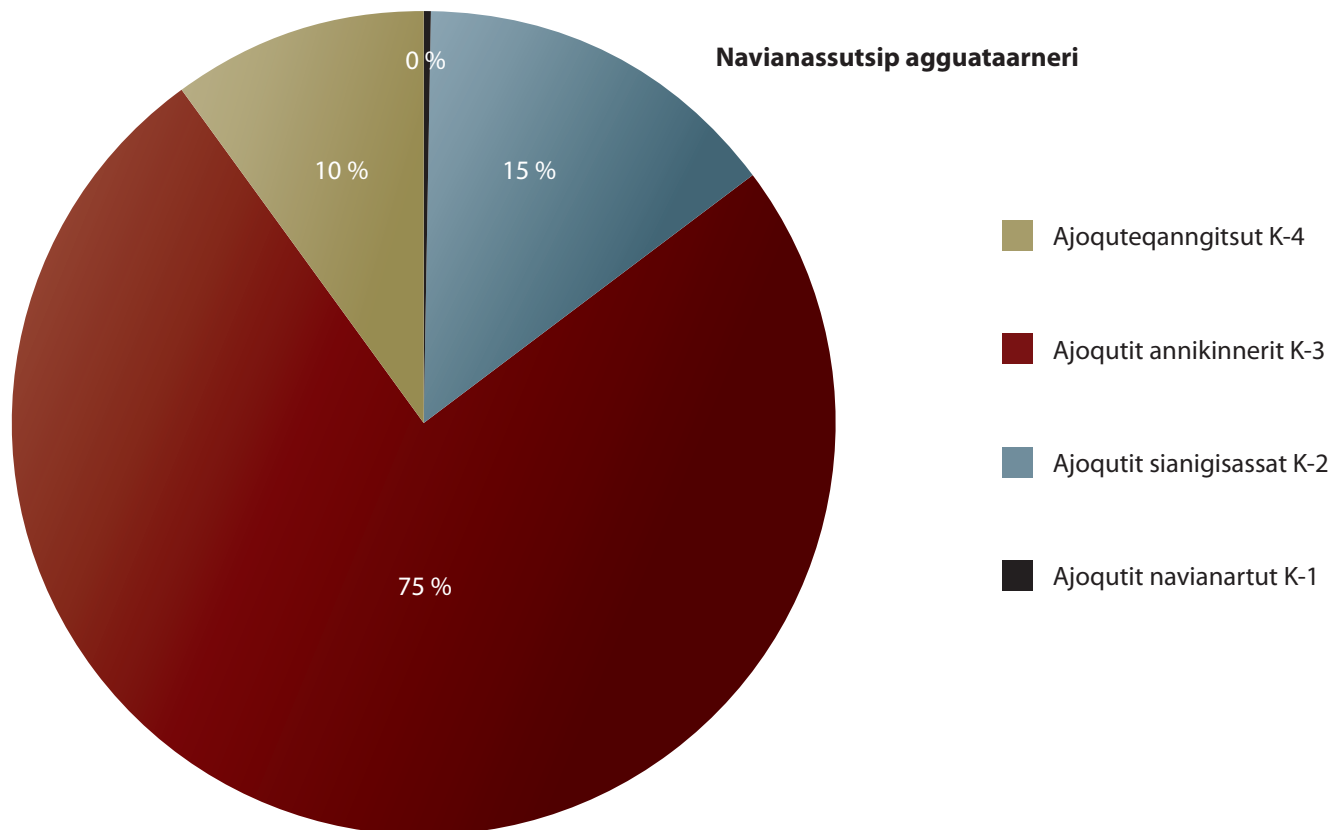
Innaallagissiorneq

Innaallagissiorfiit	54
Sillimmatit innaallagissiorfik (Kangersuatsiaq)	1
Innaallagissiorfiit katillugit	55
Imermik pilersuineq	
Imermik pilersuiffiit	49

INNAALLAGISSERINERMUT OQARTUSSAT

Ukiumoortumik nakkutilliineq atortullu pitsaassusaat

Innaallagisserinermut Oqartussat innaallagiaqarnikkut isumannaat-suunissaq suliassaraat, qulakkiissallugulu innaallagissamut atuiner-mi inatsisit peqqussutillu nunatsinni tamarmi malinneqarnissaat. 2008-mi annerusumik immikkut sammineqarput Nukissiorfiit kabeleqarfiini innaallagissap aqqutai. Nukissiorfinni innaallagissap aqqutaasa nakkutiginnissaasa saniatigut ukioq 2008 pisortaqaqfinni, soorlu atuarfinni, atorfeqaqfinni, katersuuffinni assigisaanilu innaal-lagissap aqqutai qitiutinneqarput. Innaallagissamik nakkutilliineq ima issutsinik takutitsivoq, navianassutsimut immikkoortiterineq ilangullugu:

Kaabileqarfinnik mississuinerup inernerit

Navianassutsip agguataarneri	Ajoqutit katillugit	Procentinngorlugit agguataarneri
Ajoquteqanngitsut K-4	201	10%
Ajoqutit annikinnerit K-3	1504	75%
Ajoqutit sianigisassat K-2	291	15%
Ajoqutit navianartut K-1	6	0%

AQUTSISUT OQAASEQAATAAT

Nukissiorfiit ukiumut naatsorsuusiugaannut 2008-mut ullumikkut saqqummiivugut.

Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuinissamut najoqqutassat il. il. pillugit nalunaarusiaat nr. 25, 26. november 1998-meersoq naapertorlugu ukiumoortumik naatsorsuutit saqqummiunneqarput.

Naatsorsueriaaseq toqqarneqartoq naleqquttutut isigaarput, suliffeqarfiup pigisaanik akiitsuinillu, aningaasaqarnerata inissisimaneranik aningaasallu ingerlaernerannik eqqortumik takutitsisutut nalileratsigu.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Inatsisartunit akuerineqarnissaat inassutigaarput.

Nuuk, 6. marts 2009

Attaveqarnermut Avatangiisinullu
Naalakkersuisoqarfik

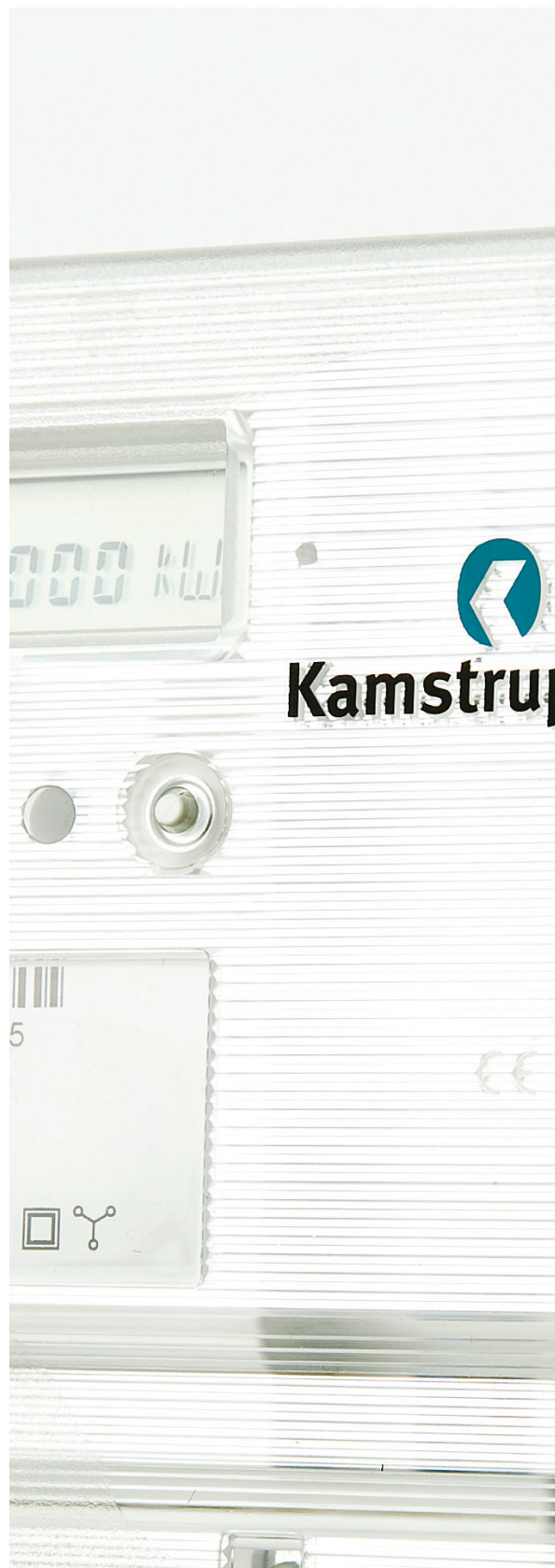
Steffen Ulrich-Lyngø

Pisortaq

Nukissiorfiit

Svend Hardenberg

Nukissiorfiup pisortaa

KUKKUNERSIUISUT ATTUUMASSUTEQANNGITSUT NALUNAARUTAAT

Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut

Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaat 1. januar – 31. december 2008-ip tungaanut tunngasut kukkuneriorsimavagut, tassanilu pineqarlutik aqutsisut oqaaseqaataat, aqutsisut nalunaarutaat, naatsorsueriaatsit atornegartut, angusat naatsorsorsimanerat, aningaasat isertitat atukkallu assigiinngissutaannik naatsorsuisimanerit, aningaasanik kaaviiartitsisimaneq aammalu nassuiaatit. Suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuosiornissaannut Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarusiaat malillugu ukiumoortumik naatsorsuusiaq ingerlanneqarsimavoq. Kukkuersuiusut agguataarnermi naatsorsuutit ilanngussimangilaat

Ukiumut naatsorsuutitut aqutsisut akisussaanerit

Aqutsisut ukiumut naatsorsuutit suliarinnissaat aamma naatsorsuutitut saqqummiinissaq akisussaaffigaat, taakulu naatsorsueriaatsimut peqqussut malillugu naatsorsuisimaneq erseqqisumik takutissallugu. Akisussaaffiup iluaniippoq suliffeqarfiup iluani nakkutilliinissat ilusaat, atornissaat ingerlaannarnissaatalu qulakkeerneqarnissaa, ukiumut naatsorsuosiornissamat atussallugit naleqquttut, piviusunik sapinngisamik kukkuneqanngitsunik takusutissat, eqqunngitsumik paasisitsinerit kukkunermit peqquserlunermilluunniit aallaaveqaraluarpata, kiisalu naatsorsueriaatsip naleqquttup atornissaanik naatsorsuinermit pissutsit piviusut aallaavigalugit naliliinermit atornegarsinnaasunik.

Kukkunerisuiusut akisussaaffiat kukkunerisuiunerlu ingerlanneqartoq

Kukkunerisuiugarpit tunngavigalugu ukiumut naatsorsuutitut naliliinerup ersarissarnissaa akisussaaffigaarpit. Danmarkimi kukkunerisuiunermit najoqqutassat naapertorlugit kukkunerisuiunerput ingerlassimavarpit. Najoqqutassat taakku pisussaaffiliipput ileqqorissaarnissamat piimasaqaatit eqqutissagivut, kiisalu kukkunerisuiunerput pilersaariorlugulu ingerlatissagipput patajaanerpaaamik kukkuneqannginnerpaamillu ukiumut naatsorsuutit kukkunerisiornerisa pitsaanerpaaffissaat anguniarlugu.

Ukiumut naatsorsuutit kisitsit paasisutissallu kukkunerisiornerisa uppersaatsissaanik suliaqarneq kukkunerisuiunermit iliuutsinik imaqarpoq. Iliuutsit toqqarneqartut kukkunerisuiusup nalileeriaasianik sunnerneqartarput, tassungalugu atavoq aamma ukiumoortumik naatsorsuutit paasisutissanik kukkusunik imaqariataarsinnaanerisa navianaateqarneranik naliliisarneq, kukkunerit peqquserluniarnermik imaluunniit piaarinaatsoornermik peqquteqaraluarpataluunniit

assigiilluni. Paasisutissat kukkuneqariataarnissaannut naliliinermit kukkunerisuiusut nakkutilliinermit periaatsit suliffeqarfimmi atornegartut, suliffeqarfiup naatsorsuutitut suliaqarneranut saqqummieneranullu attuumassuteqartut tunngavigisarpaat, piviusunik takutissit, kukkunerisuiuinissami iliuusissat eqqortut atornissaat siunertaralugu, tassanili siunertarineqanngilaq nakkutilleeriaatsit pitsaassusaanik nalilerisuiinissaq. Kukkuersuiunerup nalilertarpaattaq aqutsisut naatsorsueriaaseq atugaat naleqqunnersoq, aqutsisut naatsorsuinerminni naliliisarnerat pissusissamisoornersoq kiisalu ukiumoortumik naatsorsuutit tamakkiisut saqqummiunneqarnissaminut naleqqunnersut.

Naliliivugut kukkunerisuiunermit uppersaatsit naammattuusoq naliliinissatsinnullu tunngavissatut atorluarsinnaasoq. Kukkuersuiusut uparuaanissamik pissutissaqarsimangilaq.

Naliliineq

Isumaqaarpugut ukiumoortumik naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisaaanik, akiitsuunik aningaasaqarnikullu 31. december 2008-mi inissisimanageranumik eqqortumik paasisutissit, taamatullu aamma ukiumut naatsorsorneqartumut 1. januar – 31. december 2008 suliffeqarfiup sulisimaneq aningaasallu kaaviarsimanerat Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuosiornissaannut maleruqqusat malillugit ingerlanneqarsimasut.

Ilassutaasumik paasisutissaq

Nangaassuteqanngitsumik aqutsisut nalunaarutaat innersuussutigaarpit aamma oqaaseqaat 14. Qorlortorsuarmi erngup nukinganic nukissiorfimmitt tunngatillugu suliffeqarfik piimasaqaammiq tunineqarpoq 220 mio. kruunit missaaniittumik. Suliffeqarfiup piimasaqaat eqqortuusorinngilaa aqqugiinngissullu isumaqatigiissitsiniartunut suliaassanngortinneqarpoq. Maannakkut oqaatigineqarsinnaanngilaq tamanna qanoq inerneqarumaarnersoq, piimasaqaammillu pisussaaffittut matussutissamik naatsorsuutitigut ilanngussisoqarsimanani.

Nuuk, 6. marts 2008

Deloitte

Kukkunerisuiusarfik Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffik naalagaaffimmiit akuerineqarsimasoq

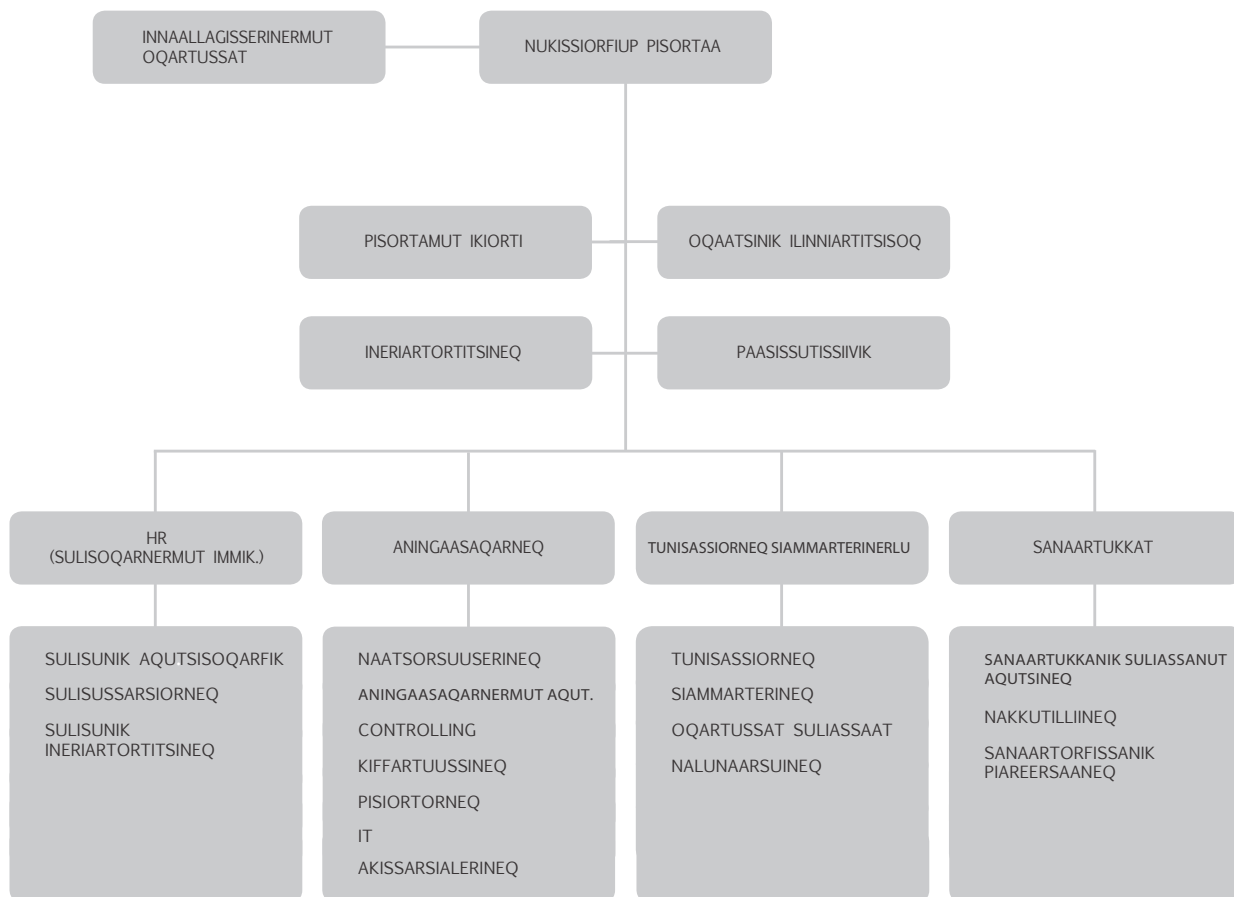
Peter A. Wistoft

Kukkunerisuiusut naalagaaffimmiit akuerineqarsimasoq

Claus Bech

Kukkunerisuiusut naalagaaffimmiit akuerineqarsimasoq

AQUTSINEQ AAQISSUUSSAANERLU

Aqutsineq

Nukissiorfiit tamakkiisumik aqunneqarnerat Nuummi qullersaqarfimmiit ingerlanneqarpoq, imatullu inuttaqarluni:

Nukissiorfiup pisortaa Svend Hardenberg

Aningaasaqarnermut pisortaq Karsten Stouner

Tunisassiornermut pilersuinerullu pisortaq Jimmy Petersen

Sanaartornermut pisortaq Lars Hoffmeyer, 1. november 2008 atorfinittoq

Sulisoqarnermut pisortaq Birthe Bianco, 15. august 2008

atorfinittoq

Sulisut

Nukissiorfiit agguaqatigiissillugu qaammammusiiallit akunermissiiallilu taamalu piffissaq tamaat atorfillit 2008-mi 386-it sulisorai (ukiumut suliffit) 2007-mi 371, 2006-imilu 403-ullutik. Ukiup 2008-p naanerani piffissaq tamaat atorfillit 373-iupput.

Suliassanik agguataarineq - Qullersaqarfiup sinerissamilu immikkoortortaarfitt akornanni

Qullersaqarfiup immikkoortortaanni suliassanik anginerusunik ataqatigiissaarineq ingerlanneqarpoq:

- Sanaartugassanik pilersaarusiorneq, aallartitsineq aqutsinerlu
- Qitiusumik aserfallatsaaliugassanik alliliinissanillu pilersaarusiorneq
- Qitiusumik tunisassiornerup pilersuinerullu patajaatsuunissaanik aqutsineq
- Qitiusumik aningaasatigut aqutsineq
- Kiffartuussineq akiligasserinerlu
- Sulisoqarnermut allaffissorneq sulisussarsiornerlu
- Ataavartussamik nukissiornermut ilisimasanik katersineq nukissiuutinullu piujuartunik ineriartortitsineq
- Suliffeqarfiup iluani avammullu attaveqarneq

Ulluinnarni tunisassiorneq, pilersuineq, innaallagissamik, imermik kiassarnermillu tuniniaaneq nukissiuuteqarfinit 14-nit pisarpoq. Nalinginnaasumik suliassat makkuupput:

- Atuisunut pilersuinissamik qulakkeerinninneq
- Tunisassiorfiit aserfallatsaalinissaat
- Ulluinnarni atuisunut attaveqarneq kiffartuussinerlu
- Avataani suleqatinik attaveqarneq
- Imermik pajuttuineq
- Kommunimik suleqateqarneq ataqatigiissaarinerlu

SINERISSAMI IMMIKKOORTORTAQARFIIT

2008-p naanerani sinerissami immikkoortortaqarfiit 14-usut illoqarfinni nunaqarfinnilu sumiinneri qassinillu ataavartumik sulisoqarnerannik takussutissaq.

NANORTALIK (17)

Aappilattoq
Narsaq Kujalleq
Tasiusaq
Ammassivik
Alluitsup Paa

QORLORTORSUAQ (27)

Qaqortoq
Saarloq
Eqalugaarsuit
Qassimiut
Narsaq
Igaliku
Qassiarsuk

PAAMIUT (16)

Arsuk

NUUK (29)

Qeqertarsuatsiaat
Kapisillit

MANIITSOQ (22)

Atammik
Napasog
Kangaamiut

SISIMIUT (28)

Itilleq
Sarfannuguit

AASIAAT/KANGAATSIAQ/ QASIGIANGUIT (39)

Akunnaaq
Kitsissuarsuit
Attu
Iginniarfik
Niaqornaarsuk
Ikerasaarsuk
Ikamiut

ILULISSAT (27)

Oqaatsut
Qeqertaq
Saqqaq
Ilimanaq

QEQERTARSUAQ (9½)

Kangerluk

UUMMANNAQ (17)

Niaqornat
Qaarsut
Ikerasak
Saattut
Ukkusissat
Illorsuit
Nuugaatsiaq

UPERNAVIK (21)

Upernavik Kujalleq
Kangersuatsiaq
Aappilattoq
Nutaarmiut
Tasiusaq
Nuussuaq
Kullorsuaq
Naajaat
Innaarsuit

QAANAAQ (13)

Savissivik
Siorapaluk
Moriusaq

TASIILAQ (14)

Sermiligaaq
Isortoq
Kulusuk
Tiniteqilaaq
Kuummiut

ITTOQQORTOORMIIT (11)

SULIFFEQARFIUP INERIARTORTUARNERA

Oqaatsitigut pikkorissarneq

Qallunaat oqaasii pikkoriffiginissaat naatsorsuutigineqarajuttarpoq, teknik-ikkut allaffissornermilu piginnaasanik annertunerusunik pissarsinaraanni. Illuatungaaniillu najugarisamat attaveqartutut misigisimanissamat, inuiaqatigiinnik paasinninnerunissamat ilisimasaqarnerunissamat nalinginnaasumillu qanoq periaaseqarneranik paasinninnissamat kalaallit oqaasii-nik atuisinnaaneq pisariaqartarpoq.

Suliffeqarfimmi sulisut akornanni oqaatsitigut pikkorinnerulernissaq siunertaralugu maj 2008-mi oqaatsinik ilinniartitsisumik atorfinitsivugut. 2008-mi oqaatsinik ilinniartitsinermut katillugit akunnerit 190 ator-neqarsimapput, kalaallisut ilinniartitsinermi akunnerit 110 ator-neqarsimapput taamattaq qallunaatut akunnerit 80-it ator-neqarsimallutik. Oqaatsinik ilinniartitsineq aal-larniutaasumik Nuummi ingerlanneqarpoq, 2009-milu najornagu ilinniartitsisinissamat atortussat qulakkeer-niarneqassallutik.

Suliat IT-mut tunngasut pitsaanerusemik aqunneqarnissaat

Suliffeqarfup IT-kut pitsaanerusemik aqunneqarnis-saa ataqatigiissaarneqarnissaalu qulakkeerniarlugu 2008-mi IT-mut ataqatigiisaarisussamik atorfinitsivugut. Tamatuma kinguneraa suliffeqarfup suliniutinik piviusunngortitsinissaminut pitsaanerusemik aqutsi-lersinnaanera, tamannalu toqqaannartumik toqqaan-nanngitsumillu IT-mi atortorissaarutinut sunniute-qarluni. Pitsaanerusemik aqutsinissaq pivoq suliniutit assigiinngitsut arlallit IT-mi atortorissaarutit taakkulu qanoq ataatsimut ingerlasinnaanerannut sunniute-qartartut paasineqarmat.

Teknikkimut tunngasunik praktikkertut

2008-mi pingaartitatta ilagivaat teknikkeqarnermut ilinniartunik Nukissiorfinni praktikertoqarnissaq. Ukiup ingerlanerani praktikertut sisamat suliffeqarfis-sinni misiliipput; maskinmesterinngorniat pingasut ingeniørinngorniarlu ataaseq. 2008-p naalernerani aalajangiisoqarpoq ukiumut teknikkimut tunngasumik praktikertut arfineq pingasunut amerlineqassasut misillittakkallu takutippaat ilinniarfissat inuttalernissaat ajornanngitsuusoq.

Ph.d.-ngorniarluni ilisimatusartoq

Danmarks Tekniske Universitet, DTU, suleqatigalugu Nukissiorfiit siullermeertumik Ph.d.-ngorniarluni ilisima-tusartumik ilisimatusartoqalerpoq, inuussutissarsiorner-mut Ph.d.-ngorniarnerup iluani. Taanna ukiuni pinga-suni suliffeqarfimmiissaaq, nunatta kitaani erngup nukinganik nukissiorfiliorfusinnaasuni assigiinngitsuni, nunami erngup agguarneqarnera nikerarneralu ilisima-tusarfigissallugu.

Sulisussarsiorneq sulisullu sulisoriinnarnissaat

Nunatsinni suliffeqarfippassuit assigalugit sulisussanik naammaginartunik piginnaasalinnik sulisussarsiorneq sulisorinniinnarnissarlu sulii unamminartuuvoq. Pin-gaartumik teknikkimut ilinniarsimasut eqqarsaatigissa-gaanni. Piffissamili kingullermi suliffeqarfimmi suliler-nissamat soqutiginninneq annertusingaatsiarsimasooq malugaarput. Ullumikkullu sulisussarsiorluta allagarsii-gaangatta tamatigunngajak qinnuteqartut arfineq pin-gasuniit qulit tungaanuugajuttarput. Nutaatut aamma Islandimiit sulisussarsiorneq ingerlatilersimavarput.

Ilinniaqqinneq pingaartitatta ilagaattaaq. Tamanna sulisussarsiorneq iluaqutaasarpoq, aammalu annertuumik immikkut piginnaasallit sulisoriinnarnis-saannut iluaqutaasarluni suliffeqarfimmi pisariaqarte-qisatsinnik.

Innaallagissap aqutaanik piginnittut ataatsimiinnerat

Ingeriørit siunnersuisartut Spangenberg & Madsen siunnersuuteqarnerisigut entreprenørit Nukissiorfillu Nuummi immikkoortortaata allaffiani 11. december 2008 katersuupput, siunissami Nuummi sanaartugasatigut suliat ataqatigiissaartarnissaat ataatsimiinnermi siullermi aalajangiunneqarpoq. Siunnersuutitsialak ilassilluarneqarpoq isumaqatigiissutigineqarporlu siunissami ataatsimiinnerit taamaattut ingerlanneqar-tualissasut.

NUKISSIORNERUP AVATANGIISINUT AJOQUSIINNGITSUP INERIARTORTITTUARNISSAA QITIUTINNEQARPOQ

Tunisassiornerup pitsanngorsarnera

Naak tunisassiatta affangajaasa tassa innaallagiaqarneq nukissiuteqarnerlu erngup nukinga atorlugu tunisassiarineqartaraluartoq taamaatoq sulik nukissiuuteqarfiit amerlanerit diesel-uulia atorlugu tunisassiorput. Nukimmik tunisassiornerup pitsaanerpaaffissaminiinnissaa avatangiisinullu mingutsitsineq annikillisarnerlugu sumiiffinni ataasiakkaani ataavartumik qanoq iliorsinnaanerluta nalilersortuarparput.

Uuliamik maskiinanut atortussamik nutaamik misiligaaneq pitsaasutut taaneqarsinnaavoq, taannalu atuutitertinniarparput. Misiligaaneq kinguneqarpoq ingerlatsinermi mingummik pilersitsisarneq akiorniarlugu uuliamut akuutissat avatangiisinut ajoqutaasinnaasut atorta-riarullutigik.

Uuliap ikummatigisartakkatta pitsaanerulernissaanik sulissuteqartuarpugut. Pitsaaliuinermik misileraasunik assigiinngitsunik peqataaqqusissutinik saaffigineqarajuttarpugut. Misileraalluni suliniummot peqataaniarluta aalajangerpugut, nanoteknologi atorlugu ikummatissamut akuutissamik akoorisarnissamik siunertaqartumik, taamaalillunilu pitsaanerumik minguinnersumillu ikumasinnaassalluni.

Brint-imik tunisassiorneq misilerarneqartoq

Piffissami sivilisuaami Nuummi brintimik tunisassiuernissarput anguniarsimavarput. Brintip tunisassiarineratigut, assartorneranut nukissiuutitullu atornissaanut tigussaasumik misilittagaqalernissaq anguniarlugu. Iliuusissanik pilersaarut aallartinneqarpoq, ilimagaarpullu 2009-p ingerlanerani misiligutaasumik tunisassiuersinnaaneq aallartinneqassasoq. Tunisassiorfik aamma takutitsivittut atorneqassaaq taamaalilluni innuttaasut brint-imut ikummatissianullu nukimmik toqqorterinermik periusissatut ilisimasat annertusissallutik.

Nukimmik sipaarnissamut paasisitsiniaaneq

Nuna tamakkerlugu nukimmik sipaarnissamut paasisitsiniaaneq 2008-mi ingerlanneqarpoq. Ilaatigut TV-kut paasisitsiniaanermi atuisugut paasitinniarpagut innaallagiaq, imeq kiassarnerlu qanoq sipaarneqarsinnaanersut. Nittartakkatsinni atuisugut sipaarniutinik siunnersuutinik aallersinnaapput.

Ergup nukinga ineriartortinneqartuarpog

Nuummi Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani ergup nukinganik sarfaliuutit pingajuat december 2008-mi aallartinneqarpoq.

Naak Qorlortorsuarmi ergup nukiliorfiup tunniunneqarnissaa Nukissorfinnit akuerineqarsimannngikkuartuq, aalajangersimavarput aningaasaqarnikkut inuiaqatigiinnilu pissutsit tunngavigalugit Narsami Qaqortumilu innaallagissamik pilersuissasoq.

Sisimiuni ergup nukiliorfissaanik sanaartorneq ingerlanneqarpoq, Sisimiunut pilersuisussaq. 2007-p qeqqani Kangerluarsuk Ungallermi ergup nukiliorfimmik sanaartorneq aallartinneqarpoq. Nukiliorfissap naammassinissaa naatsorsuutaavoq ukioq 2009-p naanerani, 2010-milu qaammatit pingasut siulliit iluanni illoqarfimmut nukimmik avatangiisinut ajoqusiinngitsumik tunisassiuulissalluni.

Ilulissat eqqaani ergup nukiliorfliornissamik aalajangiinnissamut tunngavissat novembarimi 2008 naammassivarput. Naatsorsuutigaarput 2009-p aallartissimalerani Naalakkersuisut siunnersuut eqqartussagaat. Naatsorsuutigaarput sanaartornissaq 2010-imi aallartinneqarsinnaassasoq.

PINGAARNERTUT SULIASSAT

Pingaarnertut suliassagut tassaapput illoqarfinni nunaqarfinnilu innaallagissamik, imermik kiassarnermillu pitsaalluurtumik tunisassiorlutalu pilersuinissarput. Tunisassiuutit pilersuinerillu pitsaanerpaamik ingerlanerqartuarnissaat tunngaviuvoq.

Uuttuutunik ungasianiit atuartakkanik iverterineq ingerlanerqarpoq

2008-mi innaallagissamut, imermut kiassarnermullu uuttuutitoqqat nutaanik ungasianiit atuarneqarsinnaasunik Nukissiorfiit taasersuilluni aallartippoq. December 2007 Nuup illoqarfiata immikkoortuani Qinnqutsinni uuttuutit tamarmik taarserneqarput. Iluatsittumik ikkussuisoqareermat suliaq Nuup sinnerani 2008-mi nangingerqarpoq.

2008-p naanerani innaallagissamut kiassarnermullu uuttortaait 99 %-init amerlanerusut taarserneqareersimapput imermullu uuttortaait 65 %-ii taarserneqarsimallutik. Uuttortaait taarserneqarnerisa saniatigut atuinermut akiliisitseriaaseq allanngorpoq. Uuttortaait ungasianiit atuartakkat tamarmik maannakkut atuineq eqqortoq naapertorlugu akilerneqartalerpoq a'contomik akiliisarneq atorunnaarlugu.

Nunatsinni uuttortaait tamaasa, 43.000 missaanik amerlassusillit, nutaanik ungasianiit atuartakkanik taarserneqarnissaat anguniagaavoq. Taasersuinerup 2014-imi naammassinissaa naatsorsuutigaarput. 2009-lu ingerlanerani taasersuineq Sisimiuni, Uummannami Upernavimmi nunaqarfinilu ingerlanerqassaaq.

Sisimiuni erngup nukiliorfissaq

Aningaasat sanaartornermut atugassat amerlanersaat erngup nukiliorfissamut atorneqassapput, tassanilu Sisimiuni erngup nukinganik nukissiorfissaq ullumikkut suliatta annersaraat.

Suliap ingerlanera piffissarititamat malinnaavoq, naak sanaartugassamik suliassinneqartup innaallagissiorfiutaa ikuallassimagaluartoq, ukiorlunneranilu ajornartorsiuteqartarsimagaluarluni. Ukiorlunnera pissutaalluni sanaartugassamik suliassinneqartoq sikumik qaartisisariaqarsimavoq Kangerluarsuk Ungalluup qinngua angullugu. 2007-ip qiteqqunnerani suliaq aallartinerqarpoq pilersaarutillu malillugit 2009-p naanerani naammassissangatinneqarluni, tunisassiuersinnaassallunilu 2010-mi qaammatini pingasuni siullerni.

Qorlortorsuup naammassineqavinnissaa

Suliffeqarfimmit sularinnittumit Nukissiorfinnut Qorlortorsuup erngup nukinganik nukissiorfiup tunniunerqarnissaa oktober 2007-mi pisussaagaluaq kinguaattoorpoq. Taamaakkaluartoq Nukissiorfiit aalajangerpoq erngup nukinganik nukissiorfik Narsamut Qaqortumullu pilersuissasoq aningaasaqarneq inuiaqatigiillu eqqarsaatigalugit. Sanaartugassamik suliassinneqartumut isumaqatigiissut 216 mio.kr.-inik naleqarpoq, sanaartugassamik suliassinneqartorli piumasaqarpoq aningaasartuutit isumaqatigiissutit saniatigut 220 mio. kr.-nit missaani amerlineqassasut. Nukissiorfiit piumasaqaat qaanngiuttoornermut akiligassat isumaqatiginagit 2009-mi, suliaq isumaqatigiissitsiniarnermut ingerlateqqippaa.

Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni ingerlatsinerup tunniunneqarnera

Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni erngup nukiliorfiup 1993-imili nukissamik Nuummur pilersuisup ingerlanneqarnera 4. december 2008 Nukissiorfinnut tunniunneqarpoq. Ingerlanneqarnerata tunniunneqarnera ilutigalugu sarfaliuutit pingajuat atulersinneqarpoq, nukiliorfiup tunisassiaata 30 MW-niit 45 MW-inut qaffanneranik kinguneqartumik.

Erngup nukinga pillugu ingerlatsinermut qitiusoqarfimmik pilersitsinissarput sulissutigaarput. Qitiusoqarfik ingerlatsinermut teknikkimik ilisimasanik katersissapput, ulluinnarni ingerlatsinermut kiffartuussinissamik erngullu nukiliorfinnik pioreersunik aserfallatsaaliinissaq immikkoortortaqrifiup qulakkiissavaa, kiisalu siunissami erngup nukiliorfissanik piareersaaqataassalluni.

Nuummi pilersuineri innaallagissap aqquai

Nuummi innaallagissamik pilersuineri innaallagissap aqquataat annertuumik nutarternissaat 2008-mi aallartitsinneqarpoq, suliarlu taanna 2012 naanerani naammassissangatinneqarpoq. Taakku suliarineqarnissannut tunngaviuvoq Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani erngup nukiliorfimmik sarfaliuutit pingasunngornerinik.

Illoqarfimmi innaallagissap aqquai maannakkut atuutut illunut tamanut innaallagissamik kiassalernissamut tulluutinngillat. Nuummi innaallagissap aqquataasa ilaat 1960-kunneerlutillu 1970-kunnersuupput, ullumikkumut pisariaqartitsilernissamut tulluussarneqarsimanningsut.

Kiassaateqarfik nutaaq

Paamiuni kiassaateqarfissamik nutaamik suliaqarnissaq upernaakkut 2008-mi siuartinneqarpoq piaartumik pisussanngorlugu Maniitsumi kiassaateqarfissamik kinguartsinermik kinguneqartumik. Tamanna pivooq Maniitsumi suliffissuarmik nukimmik annertuumik atuiffiusumik pilersitsisoqaratarsinnaanera nalornisutigineqarmat, Maniitsumi kiassaateqarfissamut atortussaagalugit Paamiunut ingerlatinneqarput 2009-illu naanerani tikiunneqartussatut naatsorsuutigineqarlutik. Naatsorsuutigineqarpoq kiassaateqarfik 2010-p qeqqani atuutilersinnaasasoq.

Nunaqarfimmik matusineq

Uunartimi Ittoqqortoormiit kommunerisimasaani innaallagissiorfik 1. november 2008 matuneqarpoq innaallagissamillu pilersuineq unitsinneqarluni, nunaqarfip ataavartumik najugarineqarunnaarmat.

Imeq imerneqartussaq pillugu nalunaarut nutaaq

Imeq imerneqartussaq pillugu nalunaarut nutaaq 1. april 2008-mi atuutilerpoq. Siuliani nalunaarummiit allaanerussutigaa bakteriamik Clostridium perfringensimik imermiittoqanngilluinnarnissaa piomasagaataagami. Imermik misissugassamik nutaamik passusseriaatsip saniatigut Nuummi Sisimiuni Upernavimmilu imermik qalaassinissamik innersuussisariaqalernermik kinguneqarpoq. Clostridium perfringens taamaallaat imermit peerneqarsinnaavoq qinngornerit UV-t atorlugit. 2009-p ingerlanerani imeqarfitsinni tamani nakkartitsiviit taakku ikkussorneqassapput.

APM

Aserfallatsaaliinermut atortorissaarut APM (Axapta Preventive Maintenance) 2007-mi ineriartortinneqarsimalluni 2008-mi atorneqalernermut ikaarsaariarpoq. Maannakkut alliliinissarput tullinnguuppoq, atortup taassuma ulluinnarni atorneqalernissaa anguniarlugu. Aserfallatsaaliinermi atortorissaarutip atulernera allo-riarneruvoq pingaartoq ingerlatsinermi pitsaassutsip qaffassarneranik pilersuinerullu patajaatsuunissaanik suliaqarnitsinni.

Innaallagissamik pilersuinerup kipisoortarneri

2008-mi innaallagissamik pilersuinerup kipissortarneri nalunaarsorneqartut akunnernik 54-nik minutsinillu tallimanik sivissuseqarput 2007-mi akunnerit 56-iusimallutik minutsillu 11-it. Kipisoortarnerit ikinerunissaat suli annertuumik suliniutigineqarpoq, minnerunngitsumillu kipisoortarnerit ataasiakkaat sivikinerulernissaat anguniarneqarluni. Suliniutit ilagissavaat innaallagissap aqquataasa katersuuffiisa ungasianiit aqunneqarsinnaaneraniq periutsimik ikkussineq.

Sanaartornermi suliaqat

2008-imi 460 mio. kr. missaat sanaartornissamut atorneqartussatut immikkoortinneqarsimapput. Sanaartornikkut suliat annerit marluk makkuupput:

- Sisimiuni engup nukinganic nukissiorfik – 200 mio. kr. Suliaq tamakkerlugu 479 mio. kruuninik naleqarpoq. Engup nukinganic nukissiorfik sanaartorneqarpoq 2009-llu naanerani tunniunneqarnissaa naatsorsuutaalluni tunisassiuullunilu 2010-p aallartinnerani.
- Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani sarfaliuutit pingajuat – 50 mio. kr. missaani. Suliaq tamarmi 71 mio. kruuninik naleqarpoq Nukissiorfillu nammineq aningaasanik toqqortaannit aningaasalerneqarluni. Nuup pilersorneqarnerata siunissami patajaatsuunissaa anguniarlugu tamanna aningaasaliineruvoq.

Aningaasat sinneruttut 210 mio. kr. sulianut assigiingitsunut agguataarneqarsimapput soorlu innaallagissap aqquataasa taarsorneqarnissaannut, nunaqarfinni innaallagissiorfiit nutarterneqarnissaannut, kiassaateqarfinnullu nutaanut, imeqarfik nutaaq nutarterinerillu allat.

UKIUMUT ANGUSAMUT OQAASEQAATIT

Ukiutum angusaq

Nunatta karsianiit pissarsiassat tunniunneqartinnagit ukiutum angusaq 66,4 mio. kruuninik amigartoorfuvoq. Nunatta karsianiit ingerlatsinermit tapiissutit 67.054 t. kruuniupput, soorlu aamma suliffeqarfik 4.279 t. kruuninik sanaartornissamat taperneqarsimasoq, sanaartukkatigit pigisat ilanngullugit nammineq aningaasaatinik 9,7 mio. kruuninik annertunerulersitsinermit kinguneqartumik (takuuk tulliani allassimasoq).

Ukiutum 2007-imut naleqqiullugu kaaviiartitat 41,2 mio. kruuninik amerliersimapput. Ukiup siulianut naleqqiullugu annertuumik allannguutit makkuupput:

- Innaallagissamik tunisaqarnermi kaaviiartitat 16,6 mio. kruuninik amerliersimapput. 2007-mut naleqqiullugu akiliutit qaffannerat 5,7 mio. kruuninik kaaviiartitsinerulernermik kinguneqarsimavoq. Ataavartumik innaallagissamik kiassarneq 22 %-inik annertuseriarsimavoq, tamanna 4,9 mio. kruuninik kaaviiartitsinerulernermik kinguneqarluni. Siuariarnerit sinnerat 6 mio. kr. atuisunut nalinginnaasunut tunisaqarnerunermik nassuiarneqarsinnaapput.
- Imermik tunisaqarnermi kaaviiartitat 16,8 mio. kruuninik amerliersimapput. 2007-imut naleqqiullugu atuisut innuttaasut atuinerat 0,1 mio. m³-imik apparisimavoq aalisakkerivinnillu atui-neq 0,3 mio. m³-imik qaffariarsimalluni. Akinik qaffaaneq 14,5 mio. kr. missaanik kaaviiartitat amerlierarnerannik kinguneqarsimavoq, tunisaqarnerunermillu allanngornerit sinneri 2,3 mio. kr. missaanik kaaviiartitsinerunermik kinguneqarsimallutik.
- Kiassarnermik tunisaqarnermi kaaviiartitat 5,1 mio. kruuninik pitsanngoriarsimapput imaluunniit 4,7 % missaanik. 2007-mut naleqqiullugu akinik qaffaalaarneq tassani peqqutaavoq 3 % missaaniittoq 1,5 %-illu missaanik tunisineruneq ukiup issinnera-nik peqquteqarluni.
- Kaaviiartitsineq alla 2,8 mio. kruuniuvoq. Tamanna uuttuutit at-tartornerannik peqquteqarneruvoq 2007-mi akiliutit qaffanne-risigut, taamaattorlu 2008-mi aatsaat malunniullutik.
- Innaallagissamik tunisineq 14 mio. kWh-inik qaffappoq 302 mio. kWh-nut.
- Imermik tunisineq 0,1 mio. m³-nik qaffappoq 6,3 mio. m³-inut.
- Kiassarnermik tunisineq 3 mio. kWh-inik qaffappoq 198 mio. kWh-nut.

Nioqqutissanik atui-neq 18,1 mio. kruuninik qaffappoq annerusumik peqqutigalugu uuliap akiata qaffassimanagera kiisalu innaallagissamik tunisassiornerup qaffanneranik Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani sarfaliuutip pingajuata misissorneqarlunilu ikkunneqarnerata kingu-nerisaanik.

Sulisunut aningaasartuutit 2008-mi 1,6 mio. kruuninik aningaasartuutaanerusimapput 2007-imut naleqqiullugu. 2008-mi sulisut 2007-imut naleqqiullugit 15-nik amerlianusimapput atorfillu inut-taqanngitsut 2007-miit ikinnerullutik.

Naamassinnissinnaanermi aningaasartuutit allat 30,9 mio. kruuninik qaffariarsimapput 2007-imut naleqqiullugit. Nuummi uuttuutit ungasianiit nalunaarsortakkanik taasersuinermit suliamut tunngatil-lugu Nukissiorfiit 19,9 mio. kruuninik aningaasartuutit nalunaarsorsimavaat. Aningaasartuuteqarneruneq alla peqquteqarpoq aserfallaat-saaliinermit, oqarasuaatinut qarasaasiatigullu attaveqarnerunermut kiisalu siunnersuisartunut aningaasartuuteqarnerusimaneq.

Nalikkiliinerit 3,5 mio. kruuninik apparisimapput peqqutigalugu 2008-mi illuutit arlallit naammassisumik nalikkililerneqarsimammata.

Erniatigit aningaasartuutit isertitat peereerlugit 8,7 mio. kruuninik qaffariarsimapput erngup nukiliorfinnut sanaartornernerit tunnga-tillugu aningaasat attartukkat annertusinerat peqqutigalugu.

Immikkut akiliinnginnermi ukiutum angusat 14,7 mio. kruuninik apparisimapput 2007-mut naleqqiullugit. Ukiutum angusaq mis-singersuusiamut naleqqiullugu 1,1 mio. kruuninik appasinneruvoq.

Aningaasat kaaviiartinnaanniit takuneqarsinnaavoq Nukissiorfiit tigorianaannarnik 186,5 mio. kruuninik ukiup 2008-ip naanerani uninngasuuteqartut, tamanna 2007-ip naaneranut naleqqiullugu 89,7 mio. kruuninik annertunerulluni. Aningaasanik tigorianaannarnik sinneqartoorut ukiuni aggersuni innaallagissap aqquataasa nutar-ternerannut kiisalu Nuummi innaallagissamik pilersuisinnaasunik sillimmaeqarsinnaanerata annertusineranut atorneqassapput. Nukis-siorfiit 2008-mi sanaartukkanut 408,6 mio. kruuninik nalinginik ani-ngaasaliisimapput. Taakkunanga nammineq aningaasaliisutaapput 52,7 mio. kruuninik. Nioqqutissanik uninngasuutit 11,2 mio. kruuninik amerlisimapput. Amerliarnerisa peqqutigaat Nuummi innaallagis-sap aqquataasa nutarternissaannut atortussanik pisisanerit kiisalu uuliap akiata qaffannera.

2008-mi illuutit sanaartukkallu 4,7 mio. kruuninik iluarsiivigineqar-simapput, tamanna annerusumik peqquteqarluni sanaartukkanik kommuninit tigusinerit. Iluarsiinerit nammineq aningaasaatit atorlu-git ingerlanneqarput.

SIUNISSAMUT ANGORUSUTAT

Ataatsimut isigalugu

Aqutsisut ilimagaat 2009-mi angusaq 0,- kruuniuju-maartoq nunatta karsianiit ingerlatsinermut tapiissutit 69,1 mio. kruuniusut ilanngullugit.

Suliffeqarfinnik naliliisarneq

2008-p naalernerani suliffeqarfinnik naliliisarneq inatsisitigut piumasarineqartoq (APV) aallartinneqarpoq. Suliaq 2009-mi aallartittussatut pilersaarutaavoq, apeqqarissaarutit immersugassaata sulisunut tamanut qarasaasiatigut nassiusuunneqassallutik. Kingorna akissutit tunngavigalugit sammisanut pineqartunut iliuusissanik pilersaarusiortoqassaaq.

Kiassaait aqqaataasa annertusinerat

Illoqarfinni anginerusuni kiassaateqarfiit ataasiakkaat aqqaataasa annertusarnissaannik periusissamik pilersaarusiuleruttorpugut. Tamanna peqquteqarpoq Nuummimmi innaallagissamik kiassarnerup annertusarnerata unitsinneranik. Kiassaateqarfinniit kiassarnerup suli atorneqanngitsumik periarfissaqarneranik peqquteqarpoq, kiisalu ukiuni aggersuni ikuallaaviit kiassarnermik pilersuinerat annertusiartuinnartussaammat.

Kiffartuussivik nutaaq

Qullersaqarfimmi allaffeqarfik alliniarlugu aalajangersimavugut nutaamik pitsaanagerusumillu atuisunut kiffartuussiveqarniarluta, tamannalu pivoq takusinnaagatsigu atuisunut saaffiginnittunut pitsaanagerusumik atugassaqartitsisariaqarluta. Illorsuup immikkoortuani nutaami nukissioriaatsinik allanik ikkussisoqassaaq, takutinniarlugu periutsit assigiinngitsut qanoq ittunersut misilittagaqarfigilerniarlugit. Taamaaliornikkut innuttaasunut sulisutsinnullu takutikkusupparput nukissiuutit piujuartut assigiinngitsut qanoq atorneqar-tarnersut. Illorsuup allilernerani 2010-mi naammassissan-gatinneqarpoq.

Biilit cykelillu innaallagiatortut

Naatsorsuutigaarput 2009-mi biilimik innaallagiatortu-mik Nuummimmi misilitassamik pissarsiniarluta issittumut tulluartuunersoq takuniarlugu. Nuummimmi biilit innaal-

lagiatortut misilissallugit soqutiginarpoq aqquserngit takisoorsuunnginnerat engullu nukinganik innaalla-gissioritoqarnera peqqutigalugit. Biilit innaallagiatortut suli siviisuumik ingerlasinnaanngillat taamaatumik nunatsinni illoqarfinni atorneqarnissaannut sunniute-qangaassanani, kilometerialuinnaat biilertoqarajuttar-mat, akulikitsumillu biilimik orsersuinissamut periarfis-saqassalluni.

2009-mi cykelinik innaallagiatortunik motorilinnik pingasuniit tallimanut amerlassusilinnik pissarsinis-sarput naatsorsuutigaarput, Nuummimmi taxartarnitsinnut ilaatigut taartaasinnaassasunik, kiisalu innuttaasut akornanni piujuartitsisumik nukissiornerit atuinerpullu pillugit eqqartuinerunissaq anguniarlugu.

Suliffeqarfik allanngorartuortoq

Siunissaq qaninnerusooq ungasinnerusorlu eqqarsaati-galugit suliassarpassuaqarpugut unamminartunik, aalajangiisarnerpullu pitsaassutsimik tunaartaqarluta pisarpoq. Januar 2009 aqutsisoqatigiit periusissat aqutsinerlu pillugit isumasioqatigiippit, tassani eqqar-torneqarluni suliffeqarfitta qanoq ineriartoqqinnissaa.

2006-imi oqariartuutigit takorluukkagullu kiisalu tunngaviusumik pingaartitagut tallimat pillugit aala-jangersaavugut. Taakkuupput ulluinnarni sulinitsinni qitiutitavut. Taakku oqaluttuuppaatigit sooq pilersin-neqarsimanersugut, sumut ingerlarusunnersugut qanorlu ililluta ornitarput angussanerippit. Ineriar-tortuassaguttali pisariaqarpoq oqariartuutitta takor-luukkatta pingaartitatta kiisalu periusissatut pilersaarusiatta suliareqqittuarnissaat.

Aqutsisoqatigiit januar 2009-mi isumasioqatigiinnerat tassaassaaq piffissami siviisuumi suliniutissatsinnut aallarniutaasoq, periusissatut pilersaarusiata suunerinik suliffeqarfimmi atorneqalersussanik tunaartaasusaaq. Tamassuma kinguneraa 2009-mi 2010-milu assigiin-ngitsunik pisussarpassuaqarnera, suliffeqarfimmit tamanik ilaanillu peqataaffigineqartussamik.

NAATSORSUERIAASEQ ATORNEQARTOQ

Ataatsimut isigalugu

Ukiu moortumik naatsorsuutit; "Suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuisarnerat il.il. pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25 ulloq 26. november 1998-imeersoq" malillugu suliarineqartarput.

Naatsorsuusiaaseq atorneqartoq ukiup siuliani atorneqartumiit allaanerunngilaq.

Ilangaareerluni kaaviaartitat

Ilangaareerluni kaaviaartitat kiffartuussanut tunisat akiligasartaat malillugit najoqqutarineqartarput. Tamanna nassuiaat 1-mi takuneqarsinnaavoq.

Sanaartukkatigut pigisat

Sanaartukkatigut pigisat 1.1.1998-imi Nukissiorfimmit pigineqartut, taannalu sioqqullugu sanaartukkanik naafferartumik akilersuinerit tunngatillugu nalikillineqarsimasut, pissarsiareqqinnerini atuilernerup nalaani atorsimani naapertorlugit nalikillinissaannut naatsorsuinerit tunngavigalugit nalilerneqarsimapput ilanggunneqartullu. Nunaqarfinni 1.1.1998 sanaartukkat ingerlatilikkat, 1.1.2004 aallarnerfigalugu naliliinermit naleqassusiat malillugu ilanggunneqartut, pigisallu atorsinnaanerata sinnera naapertorlugu nalikillineqarsimallutik.

Illut, angallassusutit maskiinallu pigisat nammeneq aningaasalersorsimasat atorsinnaassuiniut naatsorsuutiginninneq naapertorlugu allangortinnagit nalikillineqartarput, naatsorsuutiniilu immikkut takussutissaqarnatik.

Assigiartumik nalikilliliisoqartarpoq, pigisat atorsinnaassuusiinik naatsorsuuteqarneq malillugu ima naliliinikkut:

Illut atortullu	ukiut 20-60
Angallassusutit maskiinallu	ukiut 4-10

Innaallagissap aqquatai kiisalu innaallagissap aqquataanik taarsersuinerit tamarmik illunut atortunullu ilaapput, ukiullu tamaasa suuneri naapertorlugit illoqarfikkaartumik / immikkoortartaqarfikkaartumik ataatsimut katillugit pigisanut ilangguttarput. Taamattaq sanaartukkat nutaat ukiut ta-

maasa suuneri naapertorlugit illoqarfikkaartumik / immikkoortartaqarfikkaartumik ataatsimut katillugit pigisanut ilangguttarput.

Pigisat ataasiakkaat 50.000 kr. inorlugit pisiarinerini nalillit ukiumi pissarsiarineqarfini tamakkiisumik aningaasartuutitut naatsorsuutigineqartarput. Innaallagissap aqquataanik taarsersuinerit 500.000 kr. ataallugit nalillit ukiumi suliarineqarfimmini akilerneqartutut nalilerneqartarput. Qarasaasiatigut pisiat allaffissornermi atugassat nalinginnaasumik ingerlaannartumik nalikillineqartarput. Suliaassanullu annertuunut ataatsimoortunut atugassaangippata, assersuutigalugu suleriaatsinik allangortitserinerit annertusaanerilluunniit annertuunik pisariaqartitsisut, ukiuni pingasuni nalikillisarneqar-nissaat piffissaliunneqartarpoq.

Atortussatigut uninngasuutit

Atortussatigut uninngasuutit pisiarinerini akii malillugit nalilerneqartarput, agguaqatigiissiteriaaseq malillugu naatsorsorneqartut kiisalu pissarsiarinerini aningaasartuutit ilanggullugit. Atortussat pisiarinerini nalinginit appasinnerugaangata nalissavianut nalilerneqartarput.

Uulia ikummatissaq kingoraartissallu nioqqutissatigut nalinut ilanggunneqartarput, takuuk nioqqutissatigut uninngasuutit pillugit nassuiaat.

Tunisinernit isertitassat

Tunisinernit isertitassat akiligassiinermit siumut akiliinermit ikinaarutit amerlanaarutilluunniit naleqquassarlugit, annaasaqarsinnaanerlu pinngitsoortinniarlugu kinguartitsinermit ilangaaserlugit nalilerneqartarput, Annaasaqarsinnaanermut immikkoortitsinerit akiitsullit ataasiakkaat immikkut nalilersornerisigut nalilerneqartarput.

Aningaasat kaaviaartinnerinik naatsorsuinerit

"Suliffeqarfiit namminersortitat naatsorsuisarnerat il.il. pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25 ulloq 26. november 1998-imeersoq" naapertorlugu, aningaasat kaaviaartinnerinik naatsorsuinerit killormut naatsorsueriaaseq (indirekte metode) naapertorlugu suliarineqarpoq.

ANGUSANUT NAATSORSUUSIAT

Nassuiaat (1.000 kr.)

2008

2007

	Ilanngaareerluni kaaviaartitat		
	Kaaviaartitat innaallagialq, imeq aamma kiassarneq	631.476	593.092
	Ilanngaareerluni kaaviaartitat allat	38.284	35.481
1	Ilanngaareerluni kaaviaartitat katillugit	669.760	628.573
	Nioqqutissanik atuineq	(224.581)	(206.494)
	Matussusiinissamut atorsinnaasat	445.179	422.079
	Naammassinissinnaanermut aningaasartuutit		
2	Sulisoqarnermut aningaasartuutit	(148.441)	(146.851)
3	Naammassinissinnaanermut aningaasartuutit allat	(149.966)	(119.019)
	Naammassinissinnaanermut aningaasartuutit katillugit	(298.407)	(265.870)
	Ernialiinnginnermi nalikillinnginnermilu angusat	146.772	156.209
	Sanaartukkanik nalikilliliineq	(160.600)	(164.052)
	Ernialiinnginnermi il. il. angusat	(13.828)	(7.843)
	Erniat		
	Sanaartornermut taarsigassanut erniat	(54.151)	(42.733)
4	Ilanngaareerluni, erniat allat	1.622	(1.080)
	Erniat katillugit	(52.529)	(43.813)
	Immikkut akiliinnginnermi angusat	(66.357)	(51.656)
	Ilanngaareerluni, immikkut akiliutit	-	-
	UKIUMI ANGUSAT	(66.357)	(51.656)
	ANGUSAT NUUNNEQARTUT	(66.357)	(51.656)

ANGUSANUT NALEQQATIGIISITSINEQ 31. DECEMBER

Nassuiaat (1.000 kr.)

2008

2007

	PIGISAT		
	Sanaartukkatigut pigisat		
	Atortutigut sanaartukkanik pigisat		
5	Illuutit sanaartukkallu	3.201.071	3.146.264
6	Sanaartukkat sulii suliarineqartut	466.764	279.583
7	Angallassissutit pequtillu	22.013	19.058
	Sanaartukkanik pigisat katillugit	3.689.848	3.444.905
	Pigisat tunineqarsinnaasut		
	Nioqqutissatigut uninngasuutit		
8	Uninngasuutit	96.584	85.388
	Nioqqutissat sanaartorneqartut	-	-
	Nioqqutissanit uninngasuutit katillugit	96.584	85.388
	Isertitassat		
9	Tuniniaanermi kiffartuussinermillu isertitassat	145.732	144.036
	Isertitassat Nunatta karsiani	4.867	56.057
	Isertitassat allat	626	2.619
	Piffissamik killiligaasumut inissitat	-	-
	Isertitassat katillugit	151.225	202.712
	Aningaasat tigoriaannaat	186.501	96.795
	Pigisat tunineqarsinnaasut katillugit	434.310	384.895
	PIGISAT KATILLUGIT	4.124.158	3.829.800

ANGUSANUT NALEQQATIGIISITSINEQ 31. DECEMBER - NANGINNERA

Nassuiaat (1.000 kr.)

2008

2007

	2008	2007
AKIITSUT		
Namminerisamik aningaasaatit		
Aningaasatigut ikisartakkat aalajangersimasut	37.160	37.160
10 Sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	2.534.862	2.530.180
11 Angusat nuunneqartut	275.519	270.543
Namminerisamik aningaasaatit katillugit	2.847.541	2.837.883
13 Akiitsut sivisuumik taarsersugassat		
Sanaartukkaniit Nunatta karsianut taarsigassat	982.299	761.350
Akiitsut sivisuumik taarsersugassat allat	46.811	47.653
Akiitsut sivisuumik taarsersugassat katillugit	1.029.110	809.003
Akiitsut sivikitsumik taarsersugassat		
Sivisuumik taarsersugassaniit sivikitsumik taarsersugassat	131.550	115.284
Nunatta karsianut akiitsut allat	-	-
Feriarnersiutit akissarsiallu tunniussimanngisat	17.439	18.106
Nioqqutissanik kiffartuussinermillu pilersuisut	79.486	36.486
Akiitsut allat	18.817	13.001
Tunisat siumut akiligassiisutaareersut	215	37
Akiitsut sivikitsumik taarsersugassat katillugit	247.507	182.914
AKIITSUT KATILLUGIT	4.124.158	3.829.800

ANINGAASANIK KAAVIAARSITSINEQ

TOQQAANNANGITSUMIK NAATSORSUERIAASEQ MALILLUGU

Nassuiaat (1.000 kr.)

2008

2007

	NALIKILLIINNGINNERMI ANGUSAT	146.772	156.209
	Ilanngaareerluni erniat	(52.529)	(43.813)
	Immikkut inissitat	-	-
1	Naatsorsueriaatsit allangortinneqarneranut nalimmassaatit	-	-
	Sanaartukkanik pisinerit	(408.606)	(326.544)
	Sanaartukkanik tunisineq nalimmassaanerlu	7.746	5.216
12	Atukkat sivisuumik taasersugassat	351.658	279.880
12	Sivisuumik atukkanik akiliinerit	(115.284)	(101.166)
12	Sanaartornissamut ukiumut aningaasaliissutit	4.279	819
		(65.964)	(29.399)
	Aningaasaatit atorsinnaasat allangortinneri	37.426	1.834
	Akiliisinnaassuseqarnerup sunniutai katillugit	(28.538)	(27.565)
12	Ilanngaareerluni ukiumi aningaasaliissutit	67.054	85.494
12	Ilanngaateqarsinnaanermik allanngiueq	51.190	(61.694)
	Aningaasat tigorianaanaat allanngorneri	89.706	(3.765)
	Aningaasat tigorianaanaat 1. januar	96.795	100.560
	31. december aningaasat tigorianaanaat	186.501	96.795
	Aningaasat tigorianaanaat ukuupput:		
	Karsimi uninngasuutit	6	8
	Aningaaserivimmi uninngasuutit	186.495	96.787
	ANINGAASAT TIGORIAANNAAT KATILLUGIT	186.501	96.795

14 Pisussaaffusinnaasut

UKIUMUT 2008-MUT NAATSORSUUTINUT NASSUIAATIT

Nassuiaat 1 Kaaviiartitsineq

Sumiiffinni tamani akigititaasusaaq naatsorsorneqartarpoq innaallagissap erngullu akiata qaffasinnerpaaffissaaniit qaffasinneru-sussaanngitsoq. Kiassarneq eqqarsaatigalugu akit assigiittussaanerannik aalajangersakkat atuupput. Akit kingullermik 1. august 2008 aamma 1. januar 2009 allangortinneqarput.

Akit qaffasinnerpaaffissaat minnerpaaffisaallu imaalerput:

	01/01/09	01/08/08	01/01/08	01/01/07
Innaallagissap akiata qaffasinnerpaaffissaa	2,82 kr./kWh	3,68 kr./kWh	3,52 kr./kWh	3,15 kr./kWh
Innaallagissap akiata minnerpaaffissaa	1,48 kr./kWh	1,52 kr./kWh	1,44 kr./kWh	1,37 kr./kWh
Kiassaatinut qaminneqarsinnaasunut innaallagiaq	0,55 kr./kWh	0,55 kr./kWh	0,48 kr./kWh	0,50 kr./kWh
Kiassaatinut aalajangersimasunut innaallagiaq	0,61 kr./kWh	0,61 kr./kWh	0,55 kr./kWh	0,56 kr./kWh
Erngup akiata qaffasinnerpaaffissaa	34,42 kr./m ³	31,97 kr./m ³	31,97 kr./m ³	27,91 kr./m ³
Erngup akiata minnerpaaffissaa	11,83 kr./m ³	11,68 kr./m ³	11,68 kr./m ³	10,73 kr./m ³
Kiassarneq nalinginnaasooq	612 kr./MWh	612 kr./MWh	549 kr./MWh	560 kr./MWh
Kiassarneq (uulia sillimtaginagu)	547 kr./MWh	547 kr./MWh	484 kr./MWh	495 kr./MWh

Aalisakkanik suliffissuarnut akigitinneqartoq 1. januar 2009-miit tunisassiornermi akiusup 41,5 %-atut naatsorsorneqarpoq.

Tunisineq nalinginnaasumik kaaviiartitsineq naapertorlugu akiligassiisutit malillugit annertussuserneqartarpoq, taamaaliorneq tunisinerup annertussusaanik eqqornerpaatut nalililerneqartarmat.

2007-mut naleqqiullugu innaallagissamik tunisineq 4,9 % -mik qaffariarpoq. Qaffariaatip affaa sinnilaarlugu peqqute-qarpoq sivisunerusumik ukiuunera peqqutigalugu qerinaveersaatini nammineq atuineruneq. Tunisinerup qaffan-nera aamma peqquteqarpoq Nuummi ataavartumik innaallagissamik kiassarnermik atuinerulersimaneq aamma ukiup issinneruneranik kiisalu Qaqortumi Narsamilu uunnaavimmik innaallagiatortumik ikkussinermi atuneq.

Kiassarneq 1,5 %-imik qaffariarsimavoq, tamannalu annerusumik upernaap issinneranik peqquteqarluni.

Ukiup siulianut naleqqiullugu imermik tunisassiorneq 1,6 %-imik annertuneruvoq, aalisakkanik tunisassiorfinnut tunisinerunermik peqquteqarluni.

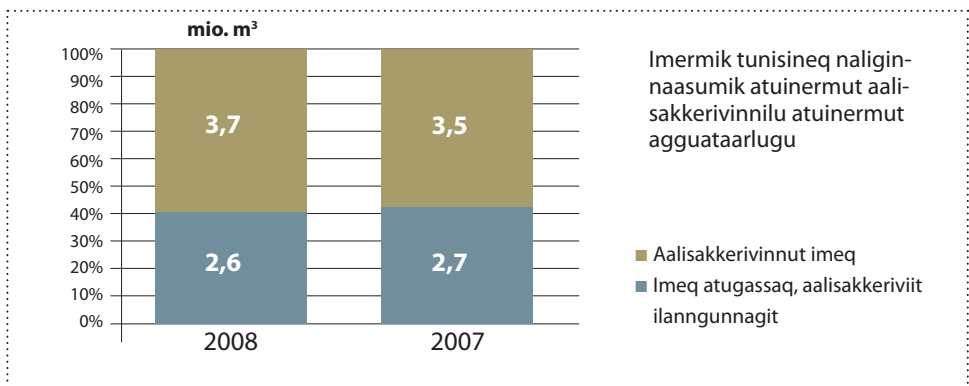
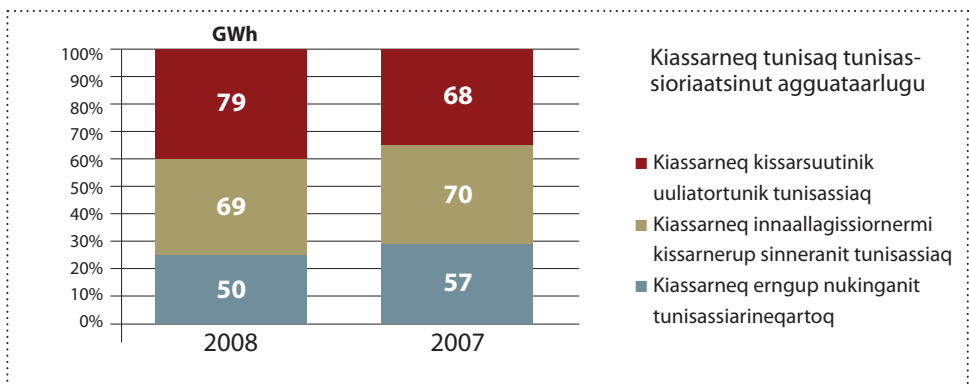
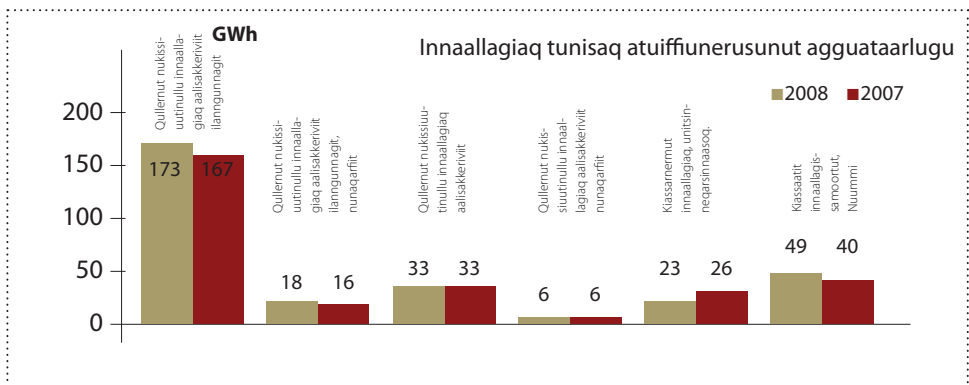
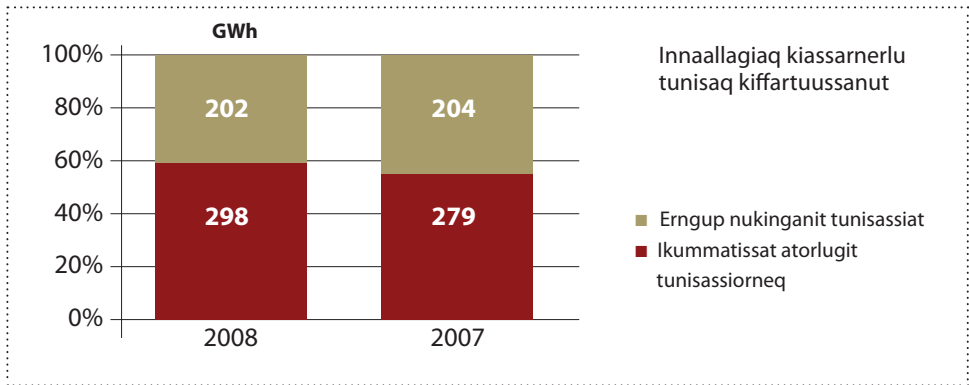
2008-mi Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani erngup nukiliorfik misissorneqarpoq, taassumalu kinguneraa 2008-mi erngup nukinga atorlugu innaallagissamik tunisassiornerup appasinnerunera naak Qorlortorsuarmi Tasiilamilu erngup nukiliorfiit 11,3 mio. kWh-nik aammalu 1,7 mio. kWh-inik 2007-imut naleqqiullugu atuisunut tunisinerugaluartut.

Nassuiaat 1 kaaviiartitsineq (nangillugu) 2008 2007

Tunisia:

Kiffartuussanut tunisat

Innaallagialq (mio. kWh)	302	288
Kiassarneq (mio. kWh)	198	195
Nukissiornerit katillugit (mio. kWh)	500	483
Ikummatissat atorlugit tunisassiorneq	298	279
Erngup nukinga atorlugu tunisassiorneq	202	204
Nukissiornermi tamarmi erngup nukinga atorlugu nukissiornerup annertussusaa	40%	42%
Imeq (mio. m³)	6,3	6,2
Innaallagissamut nassuiaat (mio. kWh)		
Qaammaqqutit nukissiornerlu, aalisakkeriviit pinnagit	173	167
Qaammaqqutit nukissiornerlu, aalisakkeriviit pinnagit, nunaqarfiit	18	16
Qaammaqqutit nukissiornerlu aalisakkerivinni	33	33
Qaammaqqutit nukissiornerlu, aalisakkeriviit, nunaqarfiit	6	6
Kiassarnermut innaallagialq, unitsinneqarsinnaasoq	23	26
Kiassaatinut aalajangersimasunut innaallagialq, Nuummi	49	40
Innaallagialq katillugit	302	288
Kiassarnermut nassuiaatit (mio. kWh):		
Kiassarneq erngup nukinga atorlugu nukissiorfimmiit	50	57
Kiassarneq innaallagissiorfiup kissarnerata sinneraniit	69	70
Kiassarneq kissarsuutinit uuliatortuniit	79	68
Kiassarneq kiffartuussanut tunisat katillugu	198	195
Imermut nassuiaat (mio. m³)		
Imeq atugassaq, aalisakkeriviit pinnagit	2,5	2,6
Imeq atugassaq, aalisakkeriviit pinnagit, nunaqarfiit	0,1	0,1
Imeq aalisakkerivinnut	3,7	3,5
Imeq aalisakkerivinnut, nunaqarfiit	-	-
Imeq kiffartuussanut tunisat katillugu	6,3	6,2

Nassuiaat 2 Sulisunut aningaasartuutit

Nukissiorfiit utoqqalinersianut ingerlaavartumik akilersuinissamut pisussaaffeqanngilaq.

Sulisunut aningaasartuutit ima nassuiarneqarsinnaapput:

(1.000 kr.)	2008	2007
Aningaasarsiat	137.903	135.492
Sulisunut aningaasartuutit allat	15.366	15.550
Sanaartukkani nammineq tunisassiat	(4.828)	(4.191)
	148.441	146.851

Nukissiorfiit 2008-imi qaammammusiallit akunnermusiallillu piffissaq tamaat sulisorai 386 (ukiumut) 2007-imi 371-usimallutik.

Nassuiaat 3 Naammassinnissinnaanermut aningaasartuutit allat

Kangerluarsunnguani erngup nukinga atorlugu nukissiorfimmi ingerlatsinermut ingerlaavartumik isumaqatigiissutitut akiliutigineqarput 22,6 mio. kr. 2007-imi ingerlatsinermut ingerlaavartumik isumaqatigiissummut akiliutigineqarput 22,8 mio. kr. Ingerlatsinissamut isumaqatigiissut 1. december 2008 atorunnaarpoq.

Naammassisinnaasani aningaasartuutitut allanut ilaapput atortorissaarutinin innaallagissallu aqqutaanik aserortoornernut atatillugu aningaasartuutit. Taakku qaavisigut aserortoornerni sulisitsinermut aningaasat atornerqarput, atortorissaarutit pigeriikkat pitsannorsimammata. Aserortoornernut aningaasartuutit asersuussinikkut taggineqarput.

Ukiuni tallimani

kingullerni aserortoornert:

(1.000 kr.)	2008	% allannguut	2007	% allannguut	2006	% allannguut	2005	% allannguut	2004
Atortut, ingerlatsinermut aning.	306		1.385		1.057		14		1.168
Atortut, akilersorneqartut	843		305		0		677		1.383
Atortunut katillugit	1.149	-32	1.690	60	1.057	53	691	-73	2.551
Innaall. aqq., ingerlats. aningaas.	292		350		2.053		255		0
Innaall. aqq., akilersorneqartut	2.281		0		907		914		1.032
Innaall. aqqutaanut katillugit	2.573	635	350	-88	2.960	153	1.169	13	1.032
Katillugit	3.722	82	2.040	-49	4.017	116	1.860	-48	3.583

Nassuiaat 4 **Erniat allat, ilanngaareerluni**

(1.000 kr.)	2008	2007
Erniatigut isertitat aningaaserivinni	(4.978)	(2.301)
Erniatigut aningaasartuutit Nunatta karsia	39	38
Erniatigut aningaasartuutit attartornermi isumaqatigiissutit	3.282	3.325
Erniatigut aningaasartuutit assigiinngitsut	35	18
Katillugit	(1.622)	1.080

Nassuiaat 5 **Illuutit atortullu**

(1.000 kr.)	2008	2007
Pisiarinerini nalingat		
Ukiup aallartinnerani	4.443.514	4.096.129
Ukiup aallartinnerani naqqiutit	-	(14.286)
Ukiup ingerlanerani ilassutit	211.341	377.058
Ukiup ingerlanerani ilanngaait	(11.909)	(15.387)
Ukiup naanerani pisinerit nalingat	4.642.946	4.443.514
Atorunnaarsitsinerit nalikilliliinerillu		
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(1.297.250)	(1.151.072)
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinernut naqqiutit	-	-
Ukiup ingerlanerani nalikilliliinerit	(153.470)	(156.045)
Nalikilliliinerit utertinneri	8.845	9.867
Ukiup naanerani atorunnaarsitat nalikilliliinerillu	(1.441.875)	(1.297.250)
31. december nalit naatsorsuutitut inissitat	3.201.071	3.146.264

Nassuiaat 6 **Sanaartukkat suli suliarineqartut**

Ukiup ingerlanerani pigisat 394,6 mio. kr.-nik amerleriaput, taakkunanngalu 4,8 mio. kr.-nit suliffeqarfiup iluani aningaasartuutaasimallutik. Ukioq 2007-mi taanna 4,2 mio. kr.-niuvoq.

(1.000 kr.)	2008	2007
Pisiarinerini nalingat		
Ukiup aallartinnerani	279.584	339.143
Ukiup aallartinnerani naqqiutit	-	-
Ukiup ingerlanerani ilassutit	394.568	316.354
Sanaartukkat naammassineqareersut	(201.873)	(375.327)
Sanaartukkat naammassineqareersut, ingerlalersimasut	(5.515)	(587)
31. december nalit naatsorsuutitut inissitat	466.764	279.583

Nassuiaat 7 **Angallassissutit pequtillu**

(1.000 kr.)	2008	2007
Pisiarinerini nalingat		
Ukiup aallartinnerani	74.696	69.372
Ukiup aallartinnerani naqqiutit	-	-
Ukiup ingerlanerani ilassutit	10.085	9.046
Ukiup ingerlanerani ilanngaatit	(2.011)	(3.722)
Ukiup naanerani pisiarinerini nalingat	82.770	74.696
Atorunnaarsitsinerit nalikilliliinerillu		
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(55.638)	(51.349)
Ukiup aallartinnerani nalikilliliinernut naqqiutit	-	-
Ukiup ingerlanerani nalikilliliinerit	(7.130)	(8.007)
Nalikilliliinerit utertinneri	2.011	3.718
Ukiup naanerani atorunnaarsitat nalikilliliinerillu	(60.757)	(55.638)
31. december nalit naatsorsuutitut inissitat	22.013	19.058

Nassuiaat 8 Nioqutissanit uninngasuutit

(1.000 kr.)	2008	2007
Uulia ikummatissaq	24.649	22.398
Uulia maskiinanut atortussaq	3.864	3.868
Kingoraartissat atortullu iluaqtissat	68.071	59.122
Katillugit	96.584	85.388

Kingoraartissat atortullu iluaqtissat tassaanerupput kingoraartissat nammineq atortunut atugassatut pisiarisimasat (tuniniagassaangitsut).

Nassuiaat 8 Tunisanit kiffartuussinermillu pissamaatit

Ilanngaanani 152,8 mio. kr-nit naleqqussaataapput 7,1 mio. kr. akiitsulinni annaasaqaataasinnaasunut matussutissat. 2007-mi taamatut naleqqussaataapput 7,5 mio. kr. Naleqqussaannermi sivisunermik akiit soqarsimasuniit ilanngaataapput.

Pissamaatit pisoqaassusiinut agguataarineq

(1.000 kr.)	2008	2007
Ukiut 0 - ½	144.508	143.797
Ukiut ½ - 1	1.224	239
Pisoqaanerit	-	-
I alt	145.732	144.036

Nassuiaat 10 **Sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq**

(1.000 kr.)	2008	2007
1998-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	1.831.067	1.831.067
2004-mi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	742.294	742.294
2005-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	(36.438)	(36.438)
2006-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	7.851	7.851
2007-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	(14.594)	(14.594)
2008-imi sanaartukkat nalinginik naleqqussaaneq	4.682	-
Katillugit	2.534.862	2.530.180

Nassuiaat 11 **Angusat nuunneqartut**

(1.000 kr.)	2008	2007
Ukiut siuliiniit nuunneqartut	270.543	235.886
Ukiumi angusaniit nuunneqartut	(66.357)	(51.656)
Naatsorsueriaatsip allanngorneranik naleqqussaaneq	-	-
Nunatta karsianiit aningaasaliissutit		
Ukiut siuliini aningaasalissutit iluarsiiisutaat	-	-
Ukiumi sanaartukkanut tapiissutit	4.279	819
Ukiumi ilanngaareerluni aningaasaliissutit	67.054	85.494
Katillugit	275.519	270.543

Nassuiaat 12 **Nunatta karsianut/ -niit akiliutit**

(1.000 kr.)	2008	2007
Nukissiorfimmii Nunatta karsianut akiliutit		
Sivisuumik taarsigassanut akiliutit	114.576	100.582
Sanaartukkanut taarsigassarsiat erniaat	54.151	42.733
Akiitsorsinnaanermut ernialiusat	39	38
ISI-p Nunatta karsianut sunniutai	168.766	143.353
Akiitsorsinnaanermi uninngasuutit allanngorneri	-	61.694
Akiliisinnaassutsip Nunatta karsianut pitsaasumik sunniutai	168.766	205.047
Nunatta karsianiit Nukissiorfimmii akiliutit		
Ukiumi ilanngaareerluni aningaasaliissutit	(67.054)	(85.494)
Sanaartukkanut aallareriikkanut aningaasaliissutit	(4.279)	(819)
Aqqusernit qulliinut Nunatta karsia akiliutai	(6.042)	(5.525)
Sivisuumik taarsersugassatut taarsigassarsiat	(351.658)	(279.880)
ISI-p Nunatta karsianut killormut sunniutai	(429.033)	(371.718)
Akiitsorsinnaanermi uninngasuutit allanngorneri	(51.190)	-
Akiliisinnaassutsip Nunatta karsianut killormut sunniutai	(480.223)	(371.718)
Nukissiorfiit Nunatta karsianut ISI-mut sunniutai	(260.267)	(228.365)
Nukissiorfiit akiliisinnaassusiata Nunatta karsianut sunniutai	(311.457)	(166.671)
Nunatta karsiata najoqqutai malillugit ingerlatsinerimi angusat		
Angusat naatsorsuinerimi malillugit angusat	(66.357)	(51.656)
Nammineq akilerlugit pisiat naleqqussarneri	(52.669)	(45.845)
Nalikilliliinerimi sanaartornermilu taarsigassarsianik akiliinerit nikingassutaasa naleqqussarnerat	46.024	63.470
Nunatta karsiata najoqqutai malillugit angusat	(73.002)	(34.031)
Ukiumi ilanngaareerluni aningaasaliissutit	67.054	85.494
Ukiumi annikinnermik annertunermilluunniit atuinert	(5.948)	51.463

Nassuiaat 13 **Sivisuumik taarsersugassat, ukiut tallimat qaangiunnerini akileriigassat**

Sivisuumik taarsersugassat ukiut tallimat qaangiunnerini akileriigassat 768 mio. kr.-iupput. 2007-mi 552 mio. kr.-upput.

Nassuiaat 14 **Pisussaaffusinnaasut**

Sanaartugassanik suliassinneqartoq Nukissiorfinnut Qorlortorsuup erngup nukinganik nukissiorfiup tunniunnissaa oktober 2007-mi pisussaagaluaq kinguaattoorpoq. Taamaakkaluartoq Nukissiorfiit aalajangerpoq erngup nukinganik nukissiorfik Narsamut Qaqortumullu pilersuissasoq aningaasaqarneq inuiaqatigiillu eqqarsaatigalugit. Sanaartugassanik suliassinneqartumut isumaqatigiissut 216 mio. kr.-inik naleqarpoq, sanaartugassanik suliarinnittussarli piumasaqarpoq aningaasartuutit isumaqatigiissutit saniatigut 220 mio. kr.-nit missaani amerlineqassasut. Nukissiorfiit piumasaqaat qaanngiuttoornermut akiligassat isumaqatiginagit 2009-mi, suliaq isumaqatigiissitsiniarnermut ingerlateqqippaa.

Sulisut soraarnerini pequtit nassiunnerini akiligassalersinnaasut naatsorsorneqanngillat.

Isumaqatigiissutit malillugit pisussaaffiit annertuut:

31/1 2015-mi atorunnaartussa q Nuummi inissianik sisamanik attartorneq ukiumut 548 t. kruuninik naleqarpoq. Sanaartukkat aningaasanut inatsimminngaanniit akilersukkat imaluunniit Namminersornerullutik Oqartussat akuerisaannik namminneq akilersukkat pillugit ukiup ingerlanerani isumaqatigiissusiortoqartarpoq.

